

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Hotărâre a Guvernului privind aprobarea Strategiei de Dezvoltare a Sistemului statistic național 2022 – 2027

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1. Sursa proiectului de act normativ

Din perspectiva structurii, SDSSN este aliniată cu actualele cerințe privind documentele strategice adoptate de Guvernul României. Conținutul SDSSN este ancorat la strategiile de la nivel înalt la nivel european și internațional (*Planul strategic 2020-2024 al Eurostat; Strategia de date a Uniunii Europene, Programul Pieței Unice*) și la nivel național (*Programul de Guvernare 2020-2024 al Guvernului României*)

Obiectivul general al prezentului proiect de act normativ se regăsește în Programul pentru îmbunătățirea funcționării pieței interne, competitivitatea și sustenabilitatea întreprinderilor, în special a IMM-urilor, standardizarea, supravegherea pieței și protecția consumatorilor, pentru domeniul plantelor, animalelor, produselor alimentare și hranei pentru animale, **și pentru statisticile europene (Programul privind piața unică)**. Programul trebuie să sprijine elaborarea de statistici europene de înaltă calitate în conformitate cu principiile statistice prevăzute în Regulamentul (CE) nr. 223/2009 și detaliate în Codul de practici al statisticilor europene.

2.2 Descrierea situației actuale

În conformitate cu prevederile art. 8 - Strategia și programele statistice naționale, din Legea organizării și funcționării statisticii oficiale în România, nr. 226/2009, cu modificările și completările ulterioare, Institutul Național de Statistică, în cooperare cu ceilalți producători de statistici oficiale prevăzuți la art. 6 alin. (1) lit. b)-d), elaborează Strategia Sistemului Statistic Național, denumită în continuare Strategia.

Strategia constituie cadrul de consolidare instituțională, destinat construirii și dezvoltării durabile a capacităților statistice naționale prin asigurarea resurselor umane și tehnologice și prin adoptarea practicilor manageriale moderne și a standardelor statistice internaționale.

Strategia stabilește obiectivele și acțiunile necesare funcționării și dezvoltării Sistemului Statistic Național, pe o perioadă de maximum 7 ani, în concordanță cu perioada definită în programul statistic al Comunităților Europene.

Strategia stă la baza elaborării programelor statistice naționale multianuale și anuale și urmărește:

- a) satisfacerea cerințelor utilizatorilor de date statistice oficiale;
- b) asigurarea de date statistice actuale, relevante și de calitate, necesare fundamentării, evaluării și monitorizării politicilor naționale de dezvoltare, precum și îndeplinirii obligațiilor internaționale ale României;
- c) racordarea Sistemului Statistic Național la Sistemul Statistic European;
- d) stabilirea domeniilor prioritare de dezvoltare pe termen mediu și lung a Sistemului statistic național;
- e) perfecționarea metodelor și tehnicilor de colectare, de procesare și de diseminare a datelor, în concordanță cu progresele înregistrate, în domeniul statisticii, pe plan internațional;
- f) stabilirea priorităților în utilizarea resurselor pentru îndeplinirea obiectivelor strategice;

- g) promovarea culturii statistice și creșterea gradului de utilizare a datelor statistice oficiale;
- h) creșterea credibilității și a transparenței procesului statistic.

Strategia se elaborează prin consultarea utilizatorilor de date statistice oficiale și a furnizorilor de date, se avizează de Consiliul Statistic Național și se aprobă de Guvern, ca document de politici publice.

În baza acestor prevederi legale, prin H.G. nr. 795/2015 a fost aprobată Strategia de dezvoltare a Sistemului Statistic Național și a statisticii oficiale a României în perioada 2015-2020. Odată cu finalizarea perioadei de implementare a Strategiei de Dezvoltare a Sistemului Statistic Național și a statisticii oficiale a României în perioada 2015-2020, a devenit necesară elaborarea unei noi strategii pentru perioada 2022-2027, până la sfârșitul lunii iunie 2020 progresul realizat prin Strategia 2015-2020 fiind de 66,1%, cu finalizarea a 81 de activități din cele 171 de activități propuse. Revizuirea activităților propuse în cadrul diferitelor obiective strategice ale Strategiei 2015-2020 a arătat că au fost întreprinse lucrări semnificative și au fost realizate multe activități. Pe de altă parte, unele dintre obiectivele și acțiunile strategice nu au atins maturitatea planificată, iar câteva nu au demarat. Motivele pentru acestea au fost:

- lipsa resurselor financiare, cu implicații asupra componentelor avute în vedere în domeniul IT, comunicare și diseminare, care nu au fost lansate din cauza lipsei de finanțare;
- lipsa resurselor umane, ceea ce explică progresele mai reduse decât cele planificate pentru unele activități din diferite domenii;
- dificultăți în cooperarea cu alte ministere și instituții publice, astfel fiind afectat accesul și utilizarea datelor administrative în scopuri statistice, mai ales în ceea ce privește statisticile din domeniul social.

2.3. Schimbări preconizate

Strategia de Dezvoltare a Sistemului Statistic Național 2022-2027 reprezintă al III - lea document programatic de acest tip referitor la statisticile oficiale - după aderarea României la Uniunea Europeană în 2007 - și se circumscrie ciclului european de programare 2021 -2027.

Noua strategie continuă inițiativele strategiei anterioare, aplicabilă pentru perioada 2015 – 2020, și se bazează pe mai multe analize efectuate în 2020: analiza funcțională, evaluarea strategiei anterioare, analiza SWOT a INS și evaluarea capacității statistice a Sistemului Statistic Național (SSN).

Strategia a fost pregătită în contextul reformei instituționale la nivelul Comisiei Europene și agendei pentru perioada 2021-2027, cu efect direct asupra UE și asupra politicilor publice naționale; al coordonării și corelării cu obiectivele globale de dezvoltare durabilă stabilite de Agenda 2030, în condițiile unei noi liste de politici publice prevăzute pentru perioadă 2021-2024 și a pandemiei COVID-19 care a afectat Europa și țara în perioada 2020-2021 și a condus la răspunsul politic și economic la nivelul UE al Planului de redresare și reziliență.

Aceste evoluții au avut un efect direct asupra reconsiderării rolului statisticilor și reprezintă ancore pentru noua Strategie a Sistemului Statistic Național 2022-2027, necesitând o atenție constantă față de:

- respectarea principiilor statistice;
- furnizarea de răspunsuri adecvate la cererea crescută de date;
- identificarea inițiativelor pentru soluții alternative de colectare a datelor prin utilizarea metodelor CAWI și CAPI în producția de statistici;
- concentrarea asupra datelor administrative și utilizarea într-o mai mare măsură a acestora pentru realizarea cercetărilor statistice și recensămintelor, alături de utilizarea metodelor computerizate de colectare a datelor, acestea reformând perspectiva viitoarelor statistici;
- reconsiderarea utilizării tehnologiilor și abilităților;
- flexibilitate în implementarea activităților de zi cu zi prin activități la distanță și telemuncă.

În acest context, dezvoltarea acestei strategii a fost condusă de o viziune și un scop clare, Institutul Național de Statistică preluând un rol de conducere într-un proces care va aduce beneficii tuturor părților interesate ale SSN. Abordarea va consolida poziția Institutului Național de Statistică ca și coordonator pentru producția de statistici oficiale în România. Cu toate acestea, beneficiile și avantajele proiectării și implementării acestei strategii sunt evidente pentru întreaga societate și economie românească prin:

- promovarea statisticii ca instrument cheie în susținerea Agendei de Dezvoltare a României 2030, modernizarea statisticilor fiind una dintre prioritățile acesteia ;

- mobilizarea tuturor părților interesate relevante în jurul promovării unui SSN performant, subliniind importanța datelor orientate spre cerere și promovând utilizatorii ca parteneri majori ai SSN;

- consolidarea întregului Sistem Statistic Național, coordonarea și armonizarea activităților în cadrul unui proces comun de implementare;

- răspunsul la nevoile diferitelor categorii de utilizatori în ceea ce privește analiza și diseminarea datelor statistice oficiale și susținerea utilizatorilor pentru dezvoltarea sistemului statistic.

Strategia de Dezvoltare a Sistemului Statistic Național 2022-2027 are la baza prioritățile statistice identificate pentru această perioadă, respectiv:

- Dezvoltarea capacității de a furniza datele statistice necesare pentru a fundamenta, monitoriza și evalua politicile naționale și pentru a pune în aplicare reglementările Uniunii Europene, în conformitate cu programele statistice naționale și cu cele ale Sistemului Statistic European (ESS);
- Intensificarea colaborării în cadrul SSE, îmbunătățirea în continuare a schimbului de cunoștințe, experiență și metodologii, precum și prin schimbul de instrumente, date, servicii și resurse, ori de câte ori este cazul;
- Îmbunătățirea capacității de producție a SSN prin implementarea standardelor GSBPM și GAMS0, a tehnologiei informației și a proceselor și implementarea managementului de calitate;
- Modernizarea instituțională a SSN prin actualizarea legii statisticii, definirea rolului statisticianului, consolidarea rolului INS ca și coordonator al SSN, asigurarea resurselor umane, materiale și financiare - pentru a putea satisface cerințele tot mai mari ale utilizatorilor de date statistice cu informații statistice de calitate;
- Transformarea INS în centrul nodal pentru integrarea surselor de date administrative în procesul statistic;

Aceste priorități au fost analizate într-un context dinamic în care:

- statisticile oficiale devin din ce în ce mai importante prin asumarea obligațiilor și responsabilităților care vizează măsurarea impactului provocărilor majore cu care se confruntă societatea și economia și sprijinirea eforturilor celor responsabili pentru luarea deciziilor adecvate bazate pe cunoștințe și disponibilitatea datelor statistice;
- SSN este implicat intrinsec în cercetare, cu componentele sale de dezvoltare și inovare, asociate cu nevoile societății de a măsura competitivitatea, interacțiunea dintre dezvoltarea economică, socială și de mediu, coeziunea socială, distribuția resurselor materiale și umane și efectele politicilor în toate domeniile;
- ar putea fi exploatate noi surse de date care oferă o oportunitate extraordinară de a îmbunătăți actualitatea și relevanța statisticilor oficiale, precum și de a reduce sarcina de răspuns;
- SSN trebuie să funcționeze în limitele bugetare ale sectorului public.

Apoi, pe baza evaluării Strategiei 2015-2020, mai multe obiective specifice și activități au fost transferate în noua Strategie pentru 2022-2027. Acestea includ obiective și activități în care progresul a fost limitat sau care nu au fost lansate din cauza lipsei de resurse, în domenii precum IT&C, comunicare și diseminare, precum și cele legate de cooperarea cu instituțiile publice, în special privind utilizarea datelor administrative și dezvoltarea registrelor administrative și a sistemelor de informații.

Acestea au fost reevaluate și reformulate în lumina schimbărilor tehnologice, a politicilor statistice și a prioritizării în noua strategie pentru 2022-2027.

În consecință, în realizarea viziunii SSN, actuala strategie definește cinci (5) obiective strategice susținute în implementare de douăsprezece (12) obiective specifice. Cele cinci obiective strategice sunt:

- îmbunătățirea promovării culturii statistice și a produselor și serviciilor statistice. Acest obiectiv va fi implementat prin îmbunătățirea și diversificarea comunicării statistice; îmbunătățirea diseminării informațiilor statistice și a accesului utilizatorilor la date statistice și metadata și promovarea unei culturi statistice cu scopul de a obține o rată de încredere de 95% a utilizatorilor în statisticile oficiale;

- consolidarea Sistemului Statistic Național. Acest obiectiv va fi implementat pentru a consolida producția statistică printr-o mai bună organizare și eficientizare a producției statistice din cadrul INS și, de asemenea, în cadrul altor producători de statistici oficiale și cu scopul de a atinge un grad îmbunătățit de consolidare a producției statistice la nivelul SSN;

- modernizarea produselor și serviciilor statistice, obiectiv ce va fi implementat prin inovarea procesului de producție statistică, îmbunătățirea metodelor de obținere a produselor și serviciilor statistice (inclusiv surse administrative), îmbunătățirea calității statisticilor oficiale și standardizarea proceselor statistice, cu scopul de a atinge nivelul de maturitate 4 al implementării GSBPM;

- dezvoltarea sistemelor și serviciilor IT. Acest obiectiv va fi implementat prin adoptarea limbajelor de programare moderne și standardizarea proceselor IT precum și prin migrarea aplicațiilor existente în cloud;

- îmbunătățirea cadrului instituțional și a capacității administrative, cu scopul de a îmbunătăți guvernanta publică a INS și SSN, obiectiv care va fi implementat prin dezvoltarea capacității administrative a INS pentru a sprijini modernizarea produselor și serviciilor statistice și prin optimizarea managementului performanței, cu scopul realizării în proporție de cel puțin 93% a Programului Statistic Național Anual (PSNM).

Strategia de Dezvoltare a Sistemului Statistic Național 2022-2027 este structurată după cum urmează:

- A. Introducere
- B. Context
- C. Prioritățile, politicile și cadrul legal
- D. Viziunea și valorile Institutului Național de Statistică
- E. Obiective strategice și specifice
- F. Instituții responsabile și mecanism de implementare
- G. Rezultate așteptate și indicatori
- H. Proceduri de monitorizare și evaluare
- I. Risuri și acțiuni corective
- J. Monitorizare și evaluare
- K. Implicații bugetare și surse de finanțare
- L. Impactul asupra cadrului legislativ

2.4. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Strategia a fost pregătită în contextul reformei instituționale la nivelul Comisiei Europene și agendei pentru perioada 2021-2027, cu efect direct asupra UE și asupra politicilor publice naționale; al coordonării și corelării cu obiectivele globale de dezvoltare durabilă stabilite de Agenda 2030.

3.2 Impactul social

Grupul țintă îl reprezintă întreaga populație a țării care va beneficia de statistici fiabile și de calitate, dezagregată pe diverse caracteristici socio-demo-economice. Datele statistice vor fi utilizate de către autoritățile și instituțiile publice centrale și locale pentru activitățile proprii, eliminându-se alte costuri administrative pentru producerea acestora, dar și simplificarea procedurilor de colectare a anumitor date, în funcție de necesitățile autorităților și instituțiilor publice.
3.3 Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
3.4 Impactul macroeconomic
3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici Indicatori statistici noi, informații statistice cât mai detaliate care sunt utilizate în domeniul economic.
3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3.5 Impactul asupra mediului de afaceri Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3.6 Impactul asupra mediului înconjurător Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3.7 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile Promovarea statisticii ca instrument cheie în susținerea Agendei de Dezvoltare a României 2030 modernizarea statisticilor fiind una dintre prioritățile Strategiei de Dezvoltare a Sistemului Statistic Național 2022-2027.
3.9. Alte informații Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

Secțiunea a 4-a							
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat							
atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri							
- în mii lei (RON) -							
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani	
1	2 2022	3 2023	4 2024	5 2025	6 2026	7 2022-2026	
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:							
a) buget de stat, din acesta:							
i. impozit pe profit							
ii. impozit pe venit							
b) bugete locale							
i. impozit pe profit							
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:							
i. contribuții de asigurări							

	d) alte tipuri de venituri (Se va menționa natura acestora) (
4.2.	Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:							
a)	buget de stat, din acesta:							
i.	cheltuieli de personal							
ii.	bunuri și servicii							
b)	bugete locale							
i.	cheltuieli de personal							
ii.	bunuri și servicii							
c)	bugetul asigurărilor sociale de stat:							
i.	cheltuieli de personal							
ii.	bunuri și servicii							
	d) alte tipuri de cheltuieli (Se va menționa natura acestora)							
4.3.	Impact financiar, plus/minus, din care:							
a)	buget de stat							
b)	bugete locale							
4.4.	Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare							
4.5.	Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare							
4.6.	Calculul detaliat privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare							
4.7.	Prezentarea în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majoritatea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.							
4.8.	Alte informații	Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.						

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ

In vederea implementării noilor dispoziții urmează a fi elaborate proiectele de hotărâre a Guvernului pentru aprobarea programelor statistice naționale multianuale și anuale.
5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislație UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE) Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.3.1 Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.3.2 Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative ale UE Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect
5.6. Alte informații Nu este cazul.
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ
6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate Strategia de Dezvoltare a Sistemului Statistic Național 2022 – 2027 a fost elaborată prin consultarea utilizatorilor de date statistice oficiale și a furnizorilor de date și a fost avizată de Consiliul Statistic Național, aviz care reprezintă prima etapă în circuitul de avizare și aprobare a prezentului proiect de hotărâre a Guvernului. De asemenea, cu privire la acest document a fost consultat și Comitetul Sistemului Statistic Național. Conform dispozițiilor art.7 alin.(4) din Legea nr. 226/2009, cu modificările și completările ulterioare, Comitetul Sistemului Statistic Național a fost înființat în vederea implementării și monitorizării Strategiei Sistemului Statistic Național și a programelor statistice naționale. Una dintre atribuțiile Consiliului Statistic Național este cea prevăzută de art. 11 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 226/2009, cu modificările și completările ulterioare, și anume să dezbată, să formuleze recomandări și să avizeze proiectul strategiei și proiectele programelor statistice naționale. Potrivit prevederilor art. 8 alin. (5), strategia se elaborează prin consultarea utilizatorilor de date statistice oficiale și a furnizorilor de date. Totodată, strategia urmărește satisfacerea cerințelor utilizatorilor de date statistice oficiale, creșterea gradului de utilizare a datelor statistice oficiale.
6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale Proiectul de act normativ nu face referire la acest subiect.
6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

6.5. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social
- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

Prezentul proiect de act normativ urmează a fi avizat de Consiliul Legislativ și CES.

6.6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 7-a

**Activități de informare publică privind elaborarea
și implementarea proiectului de act normativ**

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

Transparența proiectului de act normativ a fost asigurată potrivit dispozițiilor Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată.

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Proiectul de act normativ nu face referire la acest subiect.

Secțiunea a 8-a

Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect

8.2. Alte informații

Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de *Hotărâre a Guvernului privind aprobarea Strategiei de Dezvoltare a Sistemului Statistic Național 2022 - 2027*, pe care îl supunem Guvernului spre adoptare.

Secretarul General al Guvernului

MARIAN NEACȘU

Președintele Institutului Național de Statistică

TUDOREL ANDREI

Proiectul de Hotărâre a Guvernului privind aprobarea Strategiei de Dezvoltare
a Sistemului statistic național 2022 – 2027

Avizăm favorabil:

Ministrul Afacerilor Interne

LUCIAN NICOLAE BODE

Ministrul Sănătății

ALEXANDRU RAFILA

**Ministrul Agriculturii și
Dezvoltării Rurale**

PETRE DAEA

**Ministrul Mediului,
Apelor și Pădurilor**

TÁNCZOS BARNA

**Viceprim-Ministru, Ministrul
Transporturilor și Infrastructurii**

SORIN MIHAI GRINDEANU

Ministrul Muncii și Solidarității Sociale

MARIUS –CONSTANTIN BUDĂI

Ministrul Culturii

LUCIAN ROMAȘCANU

**Președintele Autorității Naționale pentru
Administrare și Reglementare în Comunicații**

VLAD STOICA

**Președintele Autorității Naționale Sanitară
Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor**

ALEXANDRU NICOLAE BOCIU

**Președintele Autorității Naționale
în domeniul Energiei**

DUMITRU CHIRIȚĂ

Ministrul Finanțelor

ADRIAN CÂCIU

Ministrul Justiției

MARIAN-CĂTĂLIN PREDOIU

